

นางปณิยา นิธิวรรณกุล
ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายตราสารหนี้
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

“การสร้างสมดุล” ระหว่างผู้ประกอบการและผู้ลงทุน ถือเป็นเป้าหมายสำคัญประการหนึ่งของสำนักงาน ก.ล.ต. ในการกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุน โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกิดช่องทางการระดมทุนที่สอดคล้องกับรูปแบบที่หลากหลายทางธุรกิจสำหรับด้านผู้ประกอบการ และมุ่งเน้นให้เกิดการเข้าถึงผลิตภัณฑ์การลงทุนที่สอดคล้องกับศักยภาพและความสามารถในการรับความเสี่ยงของบุคคลสำหรับด้านผู้ลงทุน

ที่ผ่านมา สำนักงาน ก.ล.ต. ได้แบ่งประเภทผู้ลงทุนออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ (1) ผู้ลงทุนสถาบัน (2) ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ (3) ผู้ลงทุนรายใหญ่ และ (4) ผู้ลงทุนรายย่อย ซึ่งผู้ลงทุนตามข้อ (2) และ (3) จะต้องมีฐานะทางการเงินตามที่กำหนด เช่น ถ้าเป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีสินทรัพย์สุทธิไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท หรือ รายได้ต่อปีไม่น้อยกว่า 4 ล้านบาท หรือ เงินลงทุนตรงในหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท จึงจะถือว่ามีความสามารถในการรับความเสี่ยงและสามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์การลงทุนที่มีความเสี่ยงและซับซ้อนได้

สำนักงาน ก.ล.ต. ได้เล็งเห็นถึงข้อจำกัดสำหรับกลุ่มผู้ลงทุนที่มีความรู้ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์การลงทุน แต่อาจมีฐานะทางการเงินไม่เป็นไปตามที่กำหนด ทำให้ไม่สามารถเข้าถึงการลงทุนในผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายเพื่อมีโอกาสในการรับผลตอบแทนที่สูงขึ้นเหมาะสมกับระดับความเสี่ยงที่ตนเองรับได้ จึงทบทวนหลักเกณฑ์นิยามผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษและผู้ลงทุนรายใหญ่ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลสามารถลงทุนในผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยให้กิจการที่ต้องการเงินทุนสามารถเข้าถึงแหล่งระดมทุนที่เปิดกว้างมากขึ้นอีกด้วย

การปรับปรุงนิยามผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษและผู้ลงทุนรายใหญ่ในครั้งนี้ ได้ผ่อนคลายคุณสมบัติด้านฐานะทางการเงิน และเพิ่มหลักพิจารณาคุณสมบัติด้านความรู้หรือประสบการณ์ของผู้ลงทุนเพิ่มเติม โดยเปิดให้ผู้ประกอบธุรกิจตัวกลาง เช่น บริษัทหลักทรัพย์ (บล.) เป็นต้น ใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ลงทุนในด้านความรู้ทางการเงินการลงทุนหรือประสบการณ์การลงทุนหรือการทำงานของ ผู้ลงทุนได้ ซึ่งในส่วนของด้านความรู้ฯ จะครอบคลุมถึงการพิจารณาเรื่องการมีใบอนุญาตวิชาชีพที่กำหนด หรือวุฒิบัตรเกี่ยวกับการเงินบางหลักสูตร ได้แก่ Chartered Financial Analyst (CFA), Certified Investment and Securities Analyst (CISA), Chartered Alternative Investment Analyst (CAIA) และ

Certified Financial Planner (CFP) นอกจากนี้ ยังได้กำหนดบทนิยามให้ครอบคลุมถึงผู้ลงทุนสถาบัน* ที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และรับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ที่มีความซับซ้อนหรือเสี่ยงสูงมาก ได้แก่ นักวิเคราะห์การลงทุน นิติบุคคลร่วมลงทุน (venture capital) กิจการเงินร่วมลงทุน (private equity) ผู้ลงทุนที่มีลักษณะเฉพาะ** (angel investor) และคนคุ้นเคยกิจการ***

การปรับปรุงนิยามตามข้างต้น เช่น ต้องมีสินทรัพย์สุทธิไม่น้อยกว่า 30 ล้านบาท หรือ รายได้ต่อปีไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท หรือเงินลงทุนไม่น้อยกว่า 8 ล้านบาท จะช่วยให้ผู้ลงทุนที่มีคุณสมบัติด้านความรู้หรือมีประสบการณ์การลงทุน มีโอกาสลงทุนในสินทรัพย์ที่หลากหลายขึ้นโดยไม่จำเป็นต้องมีฐานะทางการเงินที่สูงมากเท่าเดิมตามที่กล่าวมาในตอนต้น พร้อมกับทางเลือกในการจัดพอร์ตลงทุนที่สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่ผู้ลงทุนสามารถยอมรับได้ ส่วนผู้ลงทุนทั่วไปก็ยังคงสามารถลงทุนในสินทรัพย์ที่หลากหลายได้บนเงื่อนไขที่ว่า สินทรัพย์นั้น มีการเปิดเผยข้อมูลที่ผู้ลงทุนสามารถนำไปวิเคราะห์ได้อย่างครบถ้วนเพียงพอ

สำนักงาน ก.ล.ต. ยังคงมีแผนที่จะเปิดให้มีช่องทางใหม่ ๆ ที่หลากหลายในด้านการระดมทุนของผู้ประกอบการ เพื่อใช้สำหรับขยายกิจการอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อความต้องการระดมทุนของผู้ประกอบการได้อย่างพอเพียงและให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนจากตลาดทุนได้ง่ายขึ้น ขณะเดียวกันผู้ลงทุนจะมีโอกาสในการเลือกผลิตภัณฑ์การลงทุนที่หลากหลายมากขึ้น ซึ่งจะเป็นกลไกที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาคาตลาดทุนในเชิงลึก รวมทั้งยังช่วยตอบโจทย์เป้าหมายการเติบโตของประเทศในอีกทางหนึ่งได้อีกด้วย

ทั้งนี้ ประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่ กจ. 39/2564 เรื่อง การกำหนดบทนิยามผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ และผู้ลงทุนรายใหญ่ จะมีผลให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2565 เป็นต้นไป โดยสามารถอ่านประกาศดังกล่าวเพิ่มเติมได้ที่ https://capital.sec.or.th/webapp/nrs/nrs_main_search.php?chkPost=1

หมายเหตุ : ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ซึ่งไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

* ผู้ลงทุนสถาบันเดิม เช่น สถาบันการเงิน บริษัทประกัน กองทุนรวม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนประกันสังคม ผู้จัดการกองทุน เป็นต้นตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 4/2560 เรื่อง การกำหนดบทนิยามผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษและผู้ลงทุนรายใหญ่ ลงวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560

** ผู้ลงทุนที่มีลักษณะเฉพาะจะได้รับการพิจารณาเป็นผู้ลงทุนสถาบันเฉพาะในธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ที่ออกตามประกาศเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์โดยวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) หรือวิสาหกิจเริ่มต้น (startup) หรือหลักทรัพย์ที่เสนอขายผ่านผู้ให้บริการระบบคราวด์ฟันดิง (crowdfunding portal) ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. เท่านั้น

*** คนคุ้นเคยกิจการ ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ผู้ถือหุ้นใหญ่ และบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมของกิจการ ทั้งนี้ คนคุ้นเคยกิจการจะถูกจัดให้เป็นผู้ลงทุนสถาบันเฉพาะในธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ที่ออกโดยกิจการดังกล่าวเท่านั้น

การปรับปรุงนิยามผู้ลงทุน (มีผลใช้บังคับ 1 ต.ค. 65)

ผู้ลงทุนสถาบัน

- 1 ธนาคารแห่งประเทศไทย
 - 2 ธนาคารพาณิชย์
 - 3 ธนาคารที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
 - 4 บริษัทเงินทุน
 - 5 บริษัทเครดิตฟองซิเอร์
 - 6 บริษัทหลักทรัพย์ (บล.)
 - 7 บริษัทประกันวินาศภัย
 - 8 บริษัทประกันชีวิต
 - 9 กองทุนรวม
 - 10 กองทุนส่วนบุคคลซึ่ง บล. บริหารจัดการเงินลงทุนของผู้ลงทุนสถาบัน และผู้ลงทุนที่มีคุณสมบัติด้านฐานะทางการเงินเทียบเท่า ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ หรือผู้ลงทุนรายใหญ่
 - 11 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
 - 12 กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
 - 13 กองทุนประกันสังคม
 - 14 กองทุนการออมแห่งชาติ
 - 15 กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
 - 16 ผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
 - 17 สถาบันการเงินระหว่างประเทศ
 - 18 สถาบันคุ้มครองเงินฝาก
 - 19 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 - 20 นิติบุคคลประเภทบริษัท
 - 21 นิติบุคคลซึ่งมีผู้ลงทุนตาม 1 ถึง 20 ถือหุ้นรวมกันเกินกว่า 75% ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมด
 - 22 ผู้ลงทุนต่างประเทศ ซึ่งมีลักษณะเดียวกับ 1 ถึง 21 หรือ 23 หรือ 26
- Update**
- 23 ผู้ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการลงทุน ได้แก่
 - (ก) ผู้จัดการกองทุน หรือผู้จัดการลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
 - (ข) นักวิเคราะห์การลงทุน
 - (ค) ผู้ลงทุนที่มีลักษณะเฉพาะ (angel investor)*
 - 24 กิจการเงินร่วมลงทุน (private equity) นิติบุคคลร่วมลงทุน (venture capital)
 - 25 คนคู่กันเคยกิจการ**
 - 26 ผู้ลงทุนอื่นใดตามที่ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

หมายเหตุ :

* เฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ที่ออกตามประกาศเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์โดย SME หรือ startup หรือหลักทรัพย์ที่เสนอขายผ่าน crowdfunding portal ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต.

** ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน ผู้ถือหุ้นใหญ่ และบริษัทย่อยหรือบริษัทร่วมของกิจการ ทั้งนี้ คนคู่กันเคยกิจการจะถูกจัดให้เป็นผู้ลงทุนสถาบันเฉพาะในกรณีที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ที่ออกโดยกิจการดังกล่าวเท่านั้น

การปรับปรุงนิยามผู้ลงทุน (มีผลใช้บังคับ 1 ต.ค. 65)

ประเภท	ความรู้หรือประสบการณ์	ฐานะการเงิน (อย่างใดอย่างหนึ่ง)			
		สินทรัพย์สุทธิ*	ส่วนของผู้ถือหุ้น	รายได้ต่อปี	เงินลงทุน**
 ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ	บุคคลธรรมดาซึ่งนับรวมกับคู่สมรส	ไม่น้อยกว่า 60 ลบ.	—	ไม่น้อยกว่า 6 ลบ.	ไม่น้อยกว่า 15 ลบ. หรือไม่น้อยกว่า 30 ลบ. (ในกรณีที่นับรวมเงินฝาก)
	นิติบุคคล***	—	ไม่น้อยกว่า 150 ลบ.	—	ไม่น้อยกว่า 30 ลบ. หรือไม่น้อยกว่า 60 ลบ. (ในกรณีที่นับรวมเงินฝาก)
 ผู้ลงทุนรายใหญ่	บุคคลธรรมดาซึ่งนับรวมกับคู่สมรส	ไม่น้อยกว่า 30 ลบ.	—	ไม่น้อยกว่า 3 ลบ.	ไม่น้อยกว่า 8 ลบ. หรือไม่น้อยกว่า 15 ลบ. (ในกรณีที่นับรวมเงินฝาก)
	นิติบุคคล****	—	ไม่น้อยกว่า 75 ลบ.	—	ไม่น้อยกว่า 15 ลบ. หรือไม่น้อยกว่า 30 ลบ. (ในกรณีที่นับรวมเงินฝาก)

หมายเหตุ :

*สินทรัพย์ดังกล่าวไม่นับรวมมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ซึ่งใช้เป็นที่พักอาศัยประจำของบุคคลนั้น

**เงินลงทุน หมายถึง เงินลงทุนโดยตรงในหลักทรัพย์หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า

***ผู้ลงทุนที่เป็นนิติบุคคล ให้พิจารณาคุณสมบัติด้านฐานะการเงินจากการเงินประจำงวดปีบัญชีล่าสุดที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้ว

****ผู้ลงทุนที่เป็นนิติบุคคล พิจารณาคุณสมบัติด้านประสบการณ์หรือความรู้จากบุคคลธรรมดาที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจลงทุนของนิติบุคคลนั้น และคุณสมบัติด้านฐานะการเงินจากการเงินประจำงวดปีบัญชีล่าสุดที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้ว